

3. KONTROLNA NALOGA / ODKLONSKOST IN DRUŽBENI NADZOR

Ime in priimek:

1. Na svetu so ljudje, ki imajo drugačen zunanji videz, so brezposelni, berači ... Med katero skupino družbeno nesprejemljivih dejanj spadajo taki ljudje? (1T)

2. V vsaki družbi so dejanja družbeno sprejemljiva in družbeno nesprejemljiva. Kako se imenujejo družbeno nesprejemljiva dejanja in kako se imenujejo družbena sprejemljiva dejanja. Izraza zapiši s tujim poimenovanjem. (1T)

3. V razredu je 28 dijakov. Dva dijaka imata naloge vedno narejene, vedno sta pripravljena na uro, učita se sproti. Kakšno dejanje bi bilo za nekoga učenca, ki pa ima zelo slabe ocene? Poimenuj dejanje. (1T)

4. Vsako kriminalno dejanje še ni družbeno nesprejemljivo ravnanje. Utemelji. (2T)

5. Dijaka z delovnimi starši, zaposlenimi v industriji, so zalotili pri kraji avtomobila. Enako so zalotili dijaka z zelo uglednimi starši, zaposlenimi na ministrstvu, pri kraji v trgovini. Pri prvem primeru je dejanje kaznovano in družbeno nesprejemljivo, pri drugem primeru pa so mislili, da gre za mladostniško naivnost. Kdaj je dejanje družbeno nesprejemljivo? Navedi vse 4 dejavnike. (2T)

6. Zelo pomemben je sociolog Emil Durkheim. Zakaj je po njegovem mnenju odklonskost pozitivna in funkcionalna? Razloži. (3T)

7. Merton je razlagal, da je glavni razlog za odklonskost odziv posameznika na strukturno napetost, ki vsebuje določene cilje in sredstva za dosego le teh. Ločil je pet načinov približevanja strukturne napetosti. Kako se imenuje način približevanja, če posamezniki opustijo cilje in sredstva, nočejo pa tega narediti na nelegalen način? Kako pa se imenuje način, pri katerem posamezniki imajo cilje, sredstev za dosego le teh pa nimajo? (2T)

8. Pri obeh teorijah (Durkheimova in Mertonova) je pomembna anomija. Razloži, kaj je anomija in v čem se teoriji glede na anomijo razlikujeta? (4T)

9. Poleg teh dveh teorij pa obstajajo še tri teorije odklonskosti. Katera od teh treh teorij poudarja predvsem družbeno moč? (1T)

10. Pri eni od teorij so ločili primarno in sekundarno odklonskost. Pri kateri teoriji so ju ločili in pojasni, v čem se odklonskosti razlikujeta. (3T)

11. Definiraj družbeni nadzor. (1T)

12. Pri družbenem nadzoru ločimo dva tipa. Imenuj ta dva tipa in pojasni v celih stavkih, kako se ločita med sabo? Zapiši tri razlike. (4T)

13. Pri zvezi z odklonkostjo je treba omeniti še kriminal belih ovratnikov. Pojasni, za kakšen način kriminala gre pri tem. (3T)

$$14 - 17,5 = 2$$

$$18 - 21,5 = 3$$

$$22 - 25 = 4$$

$$25,5 - 28 = 5$$